

the showbread are eaten by the priests and the altar has no share in them. Regarding these, the priests are more privileged than the altar.

(3) All meal-offerings that are prepared in a vessel [such as a deep pot or a shallow pan] require three applications of oil [they are listed here in reverse

order]: Pouring [oil over it after it baked and it was broken into pieces to facilitate the lifting of three fingers-full (see Leviticus 2:6)], mixing [it together with the flour before the baking] and putting in [oil in the vessel] before it is made [i.e., before the flour was placed into the vessel]. The [oven baked meal-offering which contained unleavened] loaves [only after they were baked and broken into pieces before the three fingers-full was lifted] were mixed [with oil]. These are the words of Rebbi, but the Sages say; The fine flour [was mixed with oil before it was baked into loaves]. The loaves [of the baked meal-offering] required mixing [with oil, as per the argument of Rebbi and the Sages] and the wafers [of the baked meal-offering] required anointing [of oil]. How were they

שְׂתֵי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים, לְכַהֲנִים, וְאִין בָּהֶם לְמִזְבֵּחַ. וּבִזְהָ יִפָּה כַּח הַכַּהֲנִים מִכַּח הַמִּזְבֵּחַ: ג' כָּל הַמִּנְחֹת הַנֶּעֱשׂוֹת בְּכֵלִי, טְעוֹנוֹת שְׁלֹשׁ מִתְּנֹת שֶׁמֶן, יִצִּיקָה, וּבִלְיָה, וּמִתֵּן שֶׁמֶן בְּכֵלִי קֹדֶם לְעִשְׂתָּן. וְהַחֲלוֹת בּוֹלֵלִין, דְּבָרֵי רַבִּי. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים סֹלֶת. הַחֲלוֹת טְעוֹנוֹת בְּלִילָה, וְהַרְקִיקִים מְשׁוּחִין. כִּי־צָד מוֹשָׁחֵן,

רבנו עובדיה מברטנורא

יפה בזה, קא משמע לן דלא, אלא מנסכו כשאר נסכים ויורד לשתין דהיינו כמין שני נקבים שהיו במזבח ויורדים למטה עד היסוד כדי שיהיה כח המזבח יפה: **ובזה יפה כח הכהנים.** לאתויי שתי הלחם של עצרת אם הביאום בפני עצמן בלא כבשים, דלא תימא לשריפה עומדות ולא לאכילה כיון שלא קרבו כבשים שמתירים אותן, קמשמע לן דבזה יפה כח כהנים לעולם דלאכילה עומדות ולא לשריפה: **ג הנעשות בכלי.** כגון מנחת מרחשת ומחבת שהן נעשות בכלי: **טעונות שלש מתנות שמן.** למעוטי מנחת מאפה תנור שאינה טעונה יציקה: **ומתן שמן בכלי קודם לעשייתן.** תחלה נותן שמן בכלי שרת ונותן סולת עליו, דכתיב במנחת מרחשת (ויקרא ב) סולת בשמן תעשה, כלומר תנתן, אלמא דטעונה מתן שמן קודם לעשייתה, ובמנחת מחבת כתיב בלילה ויציקה ולא כתיב בה מתן שמן בכלי תחלה, ובמרחשת כתיב מתן שמן ולא כתיב בה יציקה ובלילה, וגמרינן הך מדרך, נאמר קרבנך במרחשת, ונאמר קרבנך במחבת. וכיצד הוא עושה, נותן שמן תחלה בכלי שרת, ונותן עליו את הסולת, (וחזור) ונותן עליה שמן ובוֹלֵלִין, הרי מתן שמן בכלי ובלילה, ולשה במים, ואופה בתנור, ופותתה, ויוצק עליה שמן אחר פתייתה. וזו היא יציקה, הרי שלשתן, וקומץ, וקמטיר את הקומץ, והשאר נאכל לכהנים: **והחלות בוללן דברי רבי.** השתא מיירי במנחת מאפה תנור שהיא באה חלות או רקינים, וכתיב בה (שם) סולת חלות מצות בלולות בשמן. רבי סבר חלות בלולות כתיב, שבוללן כשהן חלות. ורבנן סברי סולת בלולה כתיב, מלמד שנבללת כשהיא סולת. והלכה כחכמים: **החלות טעונות בלילה והרקיקים משוחים.** דכתיב חלות בלולות, ולא רקינים בלולים. רקינים

anointed? In the form of [the Greek] *khi* [shaped like the Hebrew נ backwards]. And the remainder of the oil was consumed by the priests.

(4) All meal-offerings that are prepared in a vessel require that they be broken into pieces [excluding the loaves of Shavuot and the showbread. However, the oven-baked meal-offering, even though it is not baked in a vessel, still requires breaking]. The meal-offering of an Israelite was folded in two and

the two were then folded into four, and it was then separated [at each bend]; the meal-offering of priests was folded in two and the two were folded into four, but it was not separated; the meal-offering of the anointed High Priest was not folded. Rabbi Shimon says: Neither the meal-offering of the priests nor the meal-offering of the anointed High Priest was broken into pieces, since the three fingers-full was not taken from them, and whenever the three fingers-full is not lifted [from the offering, since it was to be entirely burnt on the altar] it is not to be broken into pieces [the *halachah* does not follow Rabbi Shimon]. They must all be broken into pieces the size of an olive [before they are folded and refolded].

(5) All [the grain kernels of] meal-offerings require rubbing [i.e., to be rolled with the palm over a vessel or hard surface] three hundred times and beaten five hundred times [thereby detaching the husk. He would roll once, beat twice and so on, until he rolled three hundred and beat five hundred times]. The rubbing and the

רבנו עובדיה מברטנורא

משוחים, ולא חלות משוחות: כיצד מושחן כמין כי. יונית. שהיא כמין 6' שלנו כהפרש גודל ושל שמאל] מן האצבע וכזה [; ד כל המנחות הנעשות בכלי. הבא לאו למעוטי מנחת מאפה תנור אתא, דכתיב (שם ב) פתות אותה פתים וגו' מנחה, לרבות כל המנחות לפתיתה. אלא למעוטי שתי הלחם ולחם הפנים שאין טעונים פתיתה: כופל אחת לשתיים. דכתיב פתות אותה פתים, פתות היינו שנים, דכיון דנשבר היינו שתי חתיכות, פתים מרבינן שתהא חתיכה לשתי חתיכות דהיינו ארבעה. יכול יעשנה פירורים, תלמוד לומר אותה פתים, ולא פתיתה לפתיתים. וכולן פתיתין כזיתים דסיפא דמתניתין לאו ר' שמעון קאמר ליה אלא דברי הכל היא, דלאחר שעשה פתיתים כזיתים, כופל כל זית לשנים ושנים לארבעה: מכפלה. לא היה מכפלה לארבעה, אלא לשנים. דלא כתיב בה אלא מנחת פתים, ולא פתות: ר' שמעון אומר וכו'. ואין הלכה כר' שמעון: ה שיפה. שמשפץ החטה

כמין כי. ושאר השמן נאכל לכהנים: ד כל המנחות הנעשות בכלי, טעונות פתיתה. מנחת ישראל, כופל אחד לשנים, ושנים לארבעה, ומבדיל. מנחת כהנים, כופל אחד לשנים, ושנים לארבעה, ואינו מבדיל. מנחת כהן המשיה, לא היה מכפלה. רבי שמעון אומר, מנחת כהנים ומנחת כהן משיח אין בהם פתיתה, מפני שאין בהם קמיצה. וכל שאין בהם קמיצה, אין בהן פתיתה. וכלן כזיתים: ה כל המנחות טעונות שלש מאות שיפה וחמש מאות בעיטה. והשיפה והבעיטה

consisted of twenty-four tenths, taken from twenty-four *se'ah* [since it was wheat and also was older produce, a single *se'ah* was enough to produce a tenth of an *efah*].

(7) The *omer* was sifted through thirteen sieves, the two loaves through twelve, and the showbread through

eleven. Rabbi Shimon says: There weren't any prescribed number for them. Rather, they brought fine flour and sifted it as much as was necessary [in order to produce it], as it is written; "And you must take the finest wheat-flour and bake it;" (Leviticus 24:5) [i.e., it may not be baked] until it is sifted as much as is necessary [the *halachah* follows the *Tanna Kamma*. However, all these numbers are only for an additional *mitzvah* but, if he brought a tenth of flour sifted from four *se'ah* or from two *se'ah*, it does not disqualify the offering].

רבנו עובדיה מברטנורא

מעשרים וארבע סאים. כיון דמחטין אתו ומתבואה ישנה, נפיק עשרון מוּבחר מסאה: ז' היה מנופה בשלש עשרה נפה. זו למעלה מזו. וכל זה למצוה אבל לא לעבב, שאם הביא עומר עשרון מארבע סאין, או שהביאו משתי סאין, לא פסל: ר' שמעון אומר לא היה לה קצבה. אפילו לכתחלה לא נתנו חכמים קצבה מכמה סאין חטין או שעורין מביאין עומר ושתי הלחם ולחם הפנים, אלא רואין בסולת שתהא מנופה כל צרכה ודיו. ואין הלכה כר"ש:

וְאַרְבַּעַת עֶשְׂרוֹנִים מֵעֶשְׂרִים וְאַרְבַּע סֵאִין:
ז' הַעֹמֶר הָיָה מְנוּפָה בְּשִׁלְשׁ עֶשְׂרֵה נֶפֶה. וְשֵׁנִי
הַלֶּחֶם בְּשֵׁתִים עֶשְׂרֵה. וְלֶחֶם הַפְּנִים בְּאַחַת
עֶשְׂרֵה. רַבִּי שְׁמוּעוֹן אֹמֵר, לֹא הָיָה לָהּ קִצְבָה,
אֲלָא סֵלֶת מְנוּפָה כָּל צִרְכָּה הָיָה מְבִיא, שְׁנֵאמַר
(וַיִּקְרָא כַד), וְלִקְחֶתָּ סֵלֶת וְאַפִּיתָ אֹתָהּ, (עַד)
שֶׁתְּהֵא מְנוּפָה כָּל צִרְכָּה: